

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

مقررہ استفاده از آب در زراعت

مقررہ استفادہ از آب در زراعت

ACKU

مصوبه شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

شورای وزیران تحت فیصله شماره (۳۱۷۳) در جلسه تاریخی ۱۳۶۰/۹/۳۰ به ملاحظه ورقه عرض شماره (۲۲۵۷) مورخه ۱۳۶۰/۹/۳۰ وزارت عدلیه مراتب آتی را تصویب نمود:

- ۱- مقررہ استفاده از آب در زراعت به داخل چهار فصل و سی نه ماده منظور است.
- ۲- وزرات های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی مکلف اند تطبیق دقیق و بلااحراف مقررہ مذکور را تامین نمایند.
- ۳- ارگانهای محلی قدرت دولتی و اداره مکلف است به دهاقین در توزیع و استفاده عادلانه آب در امور زراعت و حل و فصل منازعات استفاده کنندگان آب مطابق به احکام این مقررہ مساعدت نماید.
- ۴- وزرات اطلاعات و کلتور از طریق رادیو و تلویزیون و سایر وسایل ارتباط جمعی محتویات مقررہ مذکور را مبنی بر اصول دموکراتیک توضیح و استفاده موثر از آب را جهت رفع نیازمندی های زراعتی وسیعا تبلیغ نماید.
- ۵- این مقررہ بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میباشد.

سلطانعلی کشتمند

رئیس شورای وزیران

مقرره استفاده از آب در زراعت

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این مقرره مطابق حکم ماده (۴۳) قانون آب، به منظور تنظیم استفاده از آب در زراعت وضع گردیده است.

ماده دوم:

آب مورد نیاز زراعت باسناد پلان استفاده از آب و همچنان اسناد مدار حکم در مورد ملکیت زمین و حقا به مطابق عرف و عنعنات محل بدسترس استفاده کنندگان قرار داده می شود.

ماده سوم:

استفاده از آب طبق پلان، توزیع عادلانه آنرا در بین استفاده کنندگان و استفاده مؤثر زمین های تحت آبیاری را تامین می کند.

ماده چهارم:

درین مقرره اصطلاحات آتی معانی ذیل را دارد:

- ۱- استفاده از آب: استفاده از آب توسط شخص مستحق جهت رفع نیازمندی های زراعت.
- ۲- سیستم آبیاری: مجموعه تاسیسات آبیاری که توسط آن نیازمندی دهاقین، کوپراتیفها، فارم های دولتی و سایر استفاده کنندگان زمین در امور آبیاری مرفوع می گردد.
- ۳- رژیم آبیاری: مجموع مشخصات و تکنولوژی آبیاری مشتمل بر تعداد و دفعات آبیاری به تفکیک اوقات، مدت و اندازه آبیاری و نورم های آبیاری.
- ۴- نورم آبیاری: مقدار آب مورد ضرورت یک جریب زمین تحت آبیاری برای نبات معین زراعتی در یک مرتبه آبیاری و طی دوره نشو نمای نبات معین زراعتی لازم می باشد.

فصل دوم

توزیع آب

ماده پنجم:

شخصی از آب به مقصد آبیاری استفاده کرده می تواند که استحقاق ساحه آبیاری و حقا به او در اسناد مربوطه تثبیت و مطابق به عرف و عنعنات محل باشد.

ماده ششم:

مقدار آب مورد ضرورت آبیاری با در نظر داشت ساحه تحت کشت، نوع نبات، رژیم آبیاری، سند حقا به، عرف محل و اندازه موجودیت آب در منبع آبیاری تعیین می گردد.

ماده هفتم:

استفاده آب از سیستم آبیاری با اساس پلانهای استفاده و توزیع آب همان سیستم که طبق دستور العمل منظور شده وزارت های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی طرح می شود صورت می گیرد.

ماده هشتم:

نورم آبیاری برای نبات زراعتی از طرف وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و آب و برق ترتیب و منظور می گردد.

در صورت عدم موجودیت نورم های آبیاری منظور شده از نورم های که به عرف و عنعنات محل مطابقت داشته باشد استفاده می گردد.

ماده نهم:

در سالهای کم آبی اورگانهای وزارت آب و برق با موافقه وزارت زراعت و اصلاحات ارضی و با اشتراک میراب باشی و میراب ها در مورد توزیع مجدد آب با در نظر داشت حق اولیت آبیاری نبات معینه زراعتی عندالموقع تدابیر لازمه اتخاذ می دارد.

ماده دهم:

هرگاه سیستم آبیاری از منبع جدید آب شروع به بهره برداری نماید در اینصورت زمین های تحت سیستم مذکور به زمین تحت سیستم همان منبع آبیاری تعدیل گردیده و تغییرات مربوطه در سند رسمی ملکیت زمین و دفاتر مالیه ثبت می گردد.

ماده یازدهم:

هرگاه زمین های للمی با استفاده از تاسیسات آبیاری ایکه به مصرف کوپراتیف ها و دهاقین اعمار شده به زمینهای تحت آبیاری تعدیل گردد همچو تعدیل ساحات زمین دست داشته کوپراتیف ها و دهاقین را تقلیل نمیدهد.

باساس شرایطی که در فقره اول ماده هذا پیشبینی گردیده به کوپراتیف ها و دهاقین مطابق حکم ماده (۲۵) قانون آب امتیازات مالیاتی داده می شود.

ماده دوازدهم:

زمین للمی و بایر در صورتی از آب سیستم موجوده آبیاری استفاده نموده می تواند که در سیستم مذکور طبق تصدیق اورگانهای وزارت های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی آب مازاد موجود باشد.

ماده سیزدهم:

آسیاب و موسسات تولیدی غیر زراعتی، آب مورد ضرورت خویش را از کانال های اصلی و فرعی در حالات ذیل اخذ کرده می توانند:

۱- در کانال آب مازاد موجود باشد.

۲- زمینهای تحت آبیاری و مناطق مسکونه متضرر نگردند.

۳- آب آشامیدنی را آلوده نساخته و کیفیت آب مورد ضرورت آبیاری را تغییر ندهد.

۴- اجازه نامه اورگانهای وزارت آب و برق با موافقه اورگانهای وزارت زراعت و اصلاحات ارضی موجود باشد.

ماده چاردهم:

هرگاه سر بند سیستم آبیاری ولایت از منبعی سرچشمه گیرد که از آب برای همان ولایت استفاده شود توزیع آب طبق پلان توسط اورگان ولایتی وزارت آب و برق صورت می گیرد.

ماده پانزدهم:

هرگاه منبع آبیاری مورد استفاده دو و یا بیشتر از دو ولایت باشد توزیع آب از طریق وزارت آب و برق با موافقه وزارت زراعت و اصلاحات ارضی باساس پلانهای استفاده از آب هر ولایت صورت می گیرد.

ماده شانزدهم:

منازعات ناشی از توزیع آب بین استفاده کنندگان مطابق حکم مواد (۳۹ و ۴۰) قانون آب حل و فصل می گردد.

فصل سوم

اداره سیستم های آبیاری

ماده هفدهم:

سیستم آبیاری که حفظ و مراقبت آن توسط اورگانهای دولتی صورت می گیرد اداره و حفظ و مراقبت مخازن آب سر بند با ملحقات آن کانال اصلی با تاسیسات آن و دهنه توزیع آب مناطق آبیاری، مربوط به اداره آبیاری همان سیستم می باشد.

ماده هجدهم:

کار های ضروری ترمیم و اصلاح سیستم آبیاری با پیشبرد امور زراعتی در ساحات همان سیستم صورت گرفته حین ترتیب پلانهای استفاده از آب ساحات و سیستم آبیاری این امر در نظر گرفته می شود.

ماده نوزدهم:

کانالها با تاسیسات مربوطه آن که پایان تر از دهنه توزیع آب قرار دارد شامل ساحات زمینداری می باشد که از آن آبیاری می شود توسط مامور فنی آبیاری یا میراب ساحات تحت آبیاری مراقبت می گردد.

ماده بیستم:

پلان استفاده از آب ساحات تحت آبیاری از طرف مامور فنی آبیاری یا میراب طبق لایحه منظور شده وزارت های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی با در نظر داشت ساحه بذری نورم آبیاری، نوع نبات و سایر عواملیکه در مصرف آب تاثیر دارد با مساعدت اورگانهای محلی وزارت آب و برق ترتیب می گردد.

ماده بیست و یکم:

اورگانهای آبیاری ولایت پلان عمومی توزیع آب را طبق لایحه منظور شده وزارت های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی با در نظر داشت مقدار جریان آب در منابع آب، ترتیب و یکماه قبل از شروع موسم آبیاری جهت تصویب به مقام ولایت ارائه میدارد.

ماده بیست و دوم:

پلان توزیع آب در سیستم آبیاری از قبیل ساحات تحت آبیاری، اندازه و نورم آبیاری و امثال آن برای مدت سه الی پنج سال طرح می گردد. درین پلان تعدیلات جزئی به عمل آمده می تواند.

ماده بیست و سوم:

وظایف عمده اورگان های آبیاری ولایتی وزارت آب و برق عبارتند از:

۱- مطالعه و سروی منابع آب و مراقبت از آن.

- ۲- تثبیت حق استفاده از تاسیسات آبیاری.
- ۳- طرح پلانهای سالانه توزیع آب.
- ۴- مراقبت استفاده مؤثر از منابع آب و تاسیسات آبیاری.
- ۵- تثبیت حجم کار و ترتیب پلانهای اشتراک استفاده کنندگان زمین در کار دسته جمعی سیستم آبیاری مربوطه.
- ۶- سازماندهی کار های دسته جمعی به منظور مبارزه علیه سیلابها آب خیزی و حوادث غیر مترقبه با همکاری ریاست ضد حوادث شورای وزیران.
- ۷- کنترل از امور اداری سیستم آبیاری ولایت مربوطه.
- ۸- اتخاذ تدابیر جهت انکشاف آبیاری.
- ۹- اشتراک در امور انتخاب میراب باشی و میراب سیستم آبیاری که حفظ و مراقبت آن به مصرف استفاده کنندگان آب صورت می گیرد.

ماده بیست و چهارم:

- وظایف عمده اورگانهای ولایتی وزارت زراعت و اصلاحات ارضی عبارتند از:
- ۱- تطبیق رژیم پلانهای آبیاری و تکنالوژی عصری آبیاری نباتات زراعتی.
 - ۲- مساعدت در استفاده مؤثر از آب مورد ضرورت آبیاری.
 - ۳- مساعدت به فعالیت میراب ها در مورد توزیع آب در زمین های فارم های دولتی، کوپراتیفها و دهاقین مطابق به حقایق شان از سیستم های آبیاری که حفظ و مراقبت آنها به مصرف استفاده کنندگان آب صورت می گیرد.
 - ۴- ارائه پیشنهاد به اورگانهای ذیصلاح در مورد توزیع مجدد آب مورد ضرورت آبیاری ساحات تحت کشت در صورت قلت آب یا حوادث غیر مترقبه از قبیل خشک سالی، زلزله و غیره.
 - ۵- تهیه اسناد مربوط جهت حل و فصل منازعات ناشی از استفاده آب در بین استفاده کنندگان ساحات آبیاری دولتی.
 - ۶- همکاری در ترتیب پلان توزیع آب با اورگانهای محلی آبیاری وزارت آب و برق.
 - ۷- همکاری در فعالیت آماده ساختن سیستم آبیاری و زابری برای موسم آبیاری و حفظ مراقبت تاسیسات مربوطه.

ماده بیست و پنجم:

ادارات سیستم آبیاری فعالیت‌های سیستم آبیاری دولتی را رهنمایی نموده امور مربوط به ذخیره آب سر بند توزیع آب و رساندن آب را الی ساحات آبیاری مطابق به پلان استفاده از آب انجام و در مسایل استفاده از آب و تاسیسات آبیاری به استفاده کنندگان آب مساعدت تخنیکی می نمایند.

ماده بیست و ششم:

حفظ و مراقبت سیستم های آبیاری که به مصرف دهاقین، کوپراتیفها و سایر استفاده کنندگان می باشد توسط کمیته های دهاقین که در جلسه عمومی استفاده کنندگان آب انتخاب می گردند تحت رهنمایی میراب باشی و یا میراب صورت می گیرد.

ماده بیست و هفتم:

جلسه عمومی استفاده کنندگان سیستم آبیاری حد اقل دو بار در سال دایر گردیده با اشتراک نمایندگان ارگانهای محلی قدرت دولتی و اداره مسایل ذیل را حل و فصل می کند:

- ۱- انتخاب میراب باشی، میراب و اعضای کمیته های دهاقین استفاده کنندگان آب برای مدت معین.
- ۲- تثبیت حق الزحمه میراب باشی و میراب.
- ۳- بررسی و تصدیق پیشنهادات میراب باشی و میراب مبنی بر توزیع آب در بین استفاده کنندگان در فصل آبیاری.
- ۴- تثبیت انواع کار دسته جمعی مبنی بر پاک کاری، ترمیم و اصلاح سیستم های آبیاری، مدت اجرا و حجم کار هر یک از استفاده کنندگان آب.
- ۵- تصدیق قرارداد ها با موسسات ترمیم و ساختمان مبنی بر اعمار، اصلاح و ترمیم سیستم های آبیاری و تاسیسات آبرسانی.
- ۶- تصدیق درخواست اخذ کریدت از بانک انکشاف زراعتی جهت اصلاح و ترمیم سیستم های آبیاری.
- ۷- استماع گزارشات میراب باشی و میراب راجع به اجراءات مربوط به توزیع آب، مصرف کریدتی که از بانک انکشاف زراعتی اخذ گردیده و از نتایج کار دسته جمعی در سیستم های آبیاری.
- ۸- بررسی سایر مسایلی که قابل حل و فصل دسته جمعی باشد.

ماده بیست و هشتم:

میراب باشی، میراب و نمایندگان سایر استفاده کنندگان آب درخواست آب مورد ضرورت خویش را طبق فورمه و میعاد که توسط وزارت آب و برق تعیین گردیده به ارگان محلی وزارت آب و برق ارائه میدارند. میراب باشی و میراب که در ترتیب درخواست و راپور شایستگی از خود نشان دهند توسط وزارت آب و برق تشویق می گردند.

ماده بیست و نهم:

میراب باشی و میراب سیستم های که به مصرف استفاده کنندگان آب فعالیت می نمایند در مسایل فنی و تخنیکی اورگانهای ولایتی وزارت های آب و برق و زراعت و اصلاحات ارضی همکاری می نمایند.

ماده سی ام:

رهنمایی فعالیت های مربوط آبیاری فارم دولتی بدوش مامورین فنی آن فارم می باشد.

ماده سی و یکم:

میراب ها در اجرای امور محوله شان در مقابل استفاده کنندگان آب مسولیت داشته و مکلف اند تا تمام هدایات تخنیکی را که توسط میراب باشی سیستم آبیاری به آنها محول می گردد اجرا نمایند.

میراب باشی و میرابها از اجراءات خود در جلسه عمومی استفاده کنندگان آب گزارش میدهند.

فصل چهارم

حفظ و مراقبت و اصلاح سیستم های آبیاری

ماده سی و دوم:

دهاقین، کوپراتیف ها، فارم های دولتی، و سایر استفاده کنندگان آب مکلف اند امور ترمیم، حفظ و مراقبت اصلاح و انکشاف سیستم های موجوده آبیاری تحت استفاده شانرا انجام دهند.

ماده سی و سوم:

ترمیم و اصلاح سیستم های موجوده آبیاری مطابق حکم ماده (۷) فرمان شماره (هشتم) شورای انقلابی درباره زمین طور ذیل صورت می گیرد:

۱- کوپراتیف ها، فارم های دولتی دهاقین و سایر استفاده کنندگان که آب را از همان سیستم آبیاری اخذ میدارند درخواست های مربوطه خود را از طریق ادارات محلی زراعت عنوانی اداره آبیاری ولایت پیشنهاد می نمایند.

۲- اداره سیستم آبیاری ولایت مکلف است درخواست وارده را در محل مربوطه تجدید نظر و مطالعه نموده در صورتیکه امور مذکور ایجاب سروی و دیزاین را ننماید اجازه ترمیم و اصلاح را داده و به مراجعین در مسایل تخنیکی مشوره می دهد.

۳- هرگاه برای انجام امور شامل درخواست سروی و دیزاین ضرور باشد اداره آبیاری ولایت درخواست را به موسسه سروی و دیزاین وزارت آب و برق جهت سروی و دیزاین ارسال و موضوع را به اطلاع درخواست کنندگان میرساند.

۴- کوپراتیف ها، فارم های دولتی دهاقین و سایر استفاده کنندگان آب می توانند با قوه دست داشته خود طبق دیزاین به اعمار تاسیسات آبیاری مربوطه پردازند در صورت عدم امکان استفاده کنندگان می توانند با دستگاه های ساختمانی قرارداد عقد نمایند.

۵- مصارف پیشبرد امور سروی و دیزاین، ساختمان، ترمیم و اصلاح سیستم های آبیاری از قرضه بانک انکشاف زراعتی با شرایط مساعد پرداخته می شود.

ماده سی و چهارم:

در صورتیکه امور ترمیماتی در ساحات تحت آبیاری ایجاب دیزاین را نمایند و به سایر استفاده کنندگان خساره وارد نکند مامور فنی زراعت محل در مورد انجام امور مذکور تصمیم اتخاذ می دارد.

ماده سی و پنجم:

استفاده کنندگان آب مکلف اند کانالها، جویها تقسیماتی، شبکه های کلکتوری و زابری را با تاسیسات آن قبل از موسم آبیاری ترمیم و فعال نمایند.

ماده سی و ششم:

استفاده کنندگان سیستم های آبیاری مشترک مکلفند به تناسب حق آبه خود در امور ترمیم، اصلاح اعمار مجدد، حفظ و مراقبت و پاک کاری سیستم مذکور سهم بگیرند.

ماده سی و هفتم:

در سیستم های آبیاری که مصارف حفظ و مراقبت آن نظر به فیصله اورگانهای ذیصلاح توسط دولت صورت می گیرد مصارف ترمیم، اصلاح و اعمار مجدد آنها نیز از طرف دولت پرداخته می شود.

ماده سی و هشتم:

جریان آب در سیستم های آبیاری که جهت اخذ آب آماده نبوده و ترمیم نشده باشد ممنوع است.

ماده سی و نهم:

این مقرر بعد از نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.